

Nr 8.

Av friherre **Trolle** och herr **von Geijer**, om statsunderstöd åt skogsvårdsföreningen för Malmöhus län.

Den stora inverkan skogen direkt och indirekt utövar på hela näringslivet har gjort, att den allt mer och mer uppmärksamrats och omhulldats av statsmakterna. Och även det välgörande inflytande, som skogarnas befintlighet utövar på klimatet, har måhända också varit ett motiv för statens stora intresse för uppmuntran till skogsodling och skogsvård.

Ännu finnas dock stora sträckor inom vårt land, tjänliga för skogsbörd, som ligga ofruktbara, ljungklädda och skoglösa utan att lämna den avkastning de borde och kunde lämna. Exempelvis ha de kala skogsmarkernas areal ensamt inom Malmöhus län uppskattats till omkring 30,000 har. Långt större vidder finnas i angränsande landskap, Småland, Halland, Bohuslän m. fl.

Visserligen inköper staten årligen nämnvärda vidder för att å dem bedriva uthålligt skogsbruk, men mycket återstår ännu ogjort innan all skogsmark gjorts produktiv.

Inseende detta hava också för skogsodlingen intresserade personer på senare åren åstadkommit tvenne enskilda företag nämligen skogsvårdsföreningen för Malmöhus län u. p. a. samt Västra Sveriges skogsvårdsförening med uppgift att sammanföra skogsmarkerna till lagom stora förvaltningskomplex för att å dem bedriva uthålligt skogsbruk utan någon tanke på enskild vinning, utan endast för att genom en jämn skogsavkastning möjliggöra den största inkomsten av även mager, för jordbruk ej lämpad jord samt för att genom blivande stabilitet i avkastningen lämna en säker grund för vår trävaruindustri att bygga på.

Den långa tid, som uti skogshushållningen ligger emellan sådd och skörd, vanskligheten att å mindre arealer driva uthålligt skogsbruk

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 3 saml. 5 häft. (Nr 8—9).

med någorlunda jämna årsavkastningar, frestelsen, som finnes att i för-tid lösgöra skogskapitalet, när tillfälliga konjunkturer eller iråkat eko-nomiskt trångmål därtill locka, och svårigheten för den enskilde att eventuellt åtnöjas med en något lägre ränta på sina i skogshushållningen bundna kapital än som i synnerhet den spekulativa företagsamheten synes bjuda, samverka till, att skogens bestånd och bibehållande vid högst möjliga produktionsförmåga först då kan anses vara fullt betryggad, när skogsägaren är oberoende av marknadens växlingar, eller med andra ord när skogsägaren ej frestas till spekulatation.

Därför har det synts framsynta män av största vikt att fortast möjligast söka överföra skogen i statens, kommunens eller det enskilda företagets ägo, för så vitt detta, såsom i de båda anförda fallen är för-hållandet, tillkommit utan någon tanke på delägarens personliga vinning, utan blott av levande intresse för vår största fäderneärvda naturrikedom, våra skogars bestånd och förkovran.

Staten understöder redan nu den enskilde, så snart han skrider till skogsodling, med ansefliga belopp, som för sådant ändamål ställas till skogsvårdsstyrelsernas förfogande. Lika mycket, om ej större skäl, synes mig föreligga, att staten understöder föreningar med ovan anført syfte, och all anledning finnes att förmoda, att den enskilda offervillig-heten, uppmuntrad och verksamt understödd af staten skall vinna liv-aktighet.

Därför vore ett statsunderstöd för skogsvårdsföreningen för Malmöhus län så mycket mera behöfligt som föreningen hittills blott föga uppmuntrats, och de små avgifter, som av enskilda erläggas, inga-lunda äro tillräckliga för skapande av kapital till befordran av före-ningens verksamhet, vilken pågått sedan år 1910.

Jag bilägger föreningens reglemente samt en uppgift över dess ekonomiska ställning och därjämte reglemente för i den förra åberopade stiftelsen O. D. Krooks donation, och helt säkert finnes intet hinder för att föreningens reglemente ändras sålunda, att om föreningen upp-hör dess tillgångar utan ersättning överlämnas till staten.

Vid 1912 års slut räknade föreningen 244 medlemmar.

Jag får med stöd av det anförda hemställa, att Riksdagen för sin del ville besluta,

att för vartdera av åren 1914, 1915 och 1916 ett statsanslag av 20,000 kronor måtte ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för att därmed efter vederbörande skogsvårdsstyrelses — eventuellt domänstyrelsens —

hörande understödja skogsvårdsföreningen för Malmöhus län under villkor, att densamma utan att utdela vinst åt sina medlemmar fasthåller vid sitt ändamål att bedriva uthålligt skogsbruk å av den inköpta arealer och på de villkor Kungl. Maj:t i övrigt kan fastställa.

Stockholm den 21 januari 1913.

Nils Trolle.

K. von Geijer.

Bilaga 1.

Avskrift.

Till Landstinget i Malmöhus Län.

Då skogsförödelserna är från år fortgår utan synnerlig omtanke för nyodling såsom ersättning och det sålunda är fara värt, att i en icke avlägsen framtid brist kommer att uppstå på såväl virke till byggnad och slöjd som vedbrand, oberäknat att landet och åkerbruket i klimatiskt hänseende komma att därav lida, — så bör hos varje fosterlandsvän uppstå bekymmer för framtiden och var och en i sin mån bidra att söka bot för denna landets kräftskada. Att statsmakterna förr eller senare måste ingripa i den enskildes äganderätt i fråga om skogarne lider intet tvivel.

Livad av en icke slumrande känsla för fosterlandet vill jag härmed anslå ett kapital av 50,000 (femtiotusen) rdr. rmt., som mina efterlevande syskon eller närmaste arvingar av min kvarlåtenskap skola, så fort sig göra låter efter min död, tillhandahålla landstinget med anmodan till detta att välja en styrelse, den där har att för en tredjedel av kapitalet inköpa sådan jordegendom, som för åkerbruk och gräsväxt är otjänlig, men till skogskultur tjänlig.

En sådan jordegendom bör successivt besås och planteras med trädslag, passande för jordmånen, om möjligt även med ek och bok. Planteringen bör förrättas av en kunnig och nitisk forster eller styrelse, den det vidare åligger att hålla sträng tillsyn över planteringen, beivra åverkan samt stå under styrelsens husbondevälde.

Räntan av den reserverade delen av kapitalet (eller $\frac{2}{3}$ därav) avser dels att därmed avlöna forstern eller skogvaktaren jämte behöfligt biträde och dels att därmed bestrida jordegendomens onera. — Skogvaktaren erhåller utom kontant lön fri bostad och någon jord till trädgård.

I en framtid skulle avkastningen av utgallrad och försäld skog användas till inköp av vidare område, vartill även insparade räntor skulle bidra.

Önskligt vore om något assurancesbolag skulle vilja lämna försäkring mot brandskada för den uppväxande skogen.

För den händelse någon jordägare av nit för saken skulle vilja utan ersättning lämna jord för ovannämnda ändamål, har han och hans efterkommande för evärdeliga

tider att såsom vederlag härför åtnjuta en tredjedel av den inkomst, som genom gallring eller avverkning av skogen kan göras.

Gåsebäck den 16 oktober 1873.

O. D. Krook.

På en gång närvarande vittnen

C. F. Krook.

Joh. Fröberg.

Godkännes

Euphrosyn Krook,
född Moman.

Egenhändiga underskrifter intygar

A. Siöcrona.

Rätt avskrivet intygas

Carl von Schönberg.

O. von Schönberg.

Avskrift.

Bilaga 2.

P. M.

1. Styrelsen av O. D. Krooks donation består av:

Domänintendenten A. Persson, Mörarp.

Häradshövding C. A. Trolle, Fulltofta.

Landstingsman N. Andersson, Slagtofta.

f. d. landstingsman Nils Hansson, Lydeslund.

Jägmästaren C. v. Schönberg.

2. Inköpta äro år 1878 i Wittseröd 252 tunnl. 20.5 kappland, d:o d:o 17 tunnl. 8.1 kappland, 1891 Klåberöd 562 tunnl. 8 kappland.

Härav äro Wittserödkomplexen och även 390 tunnland av Klåberödkomplexen skogsodlade med grane och lämnar Wittseröd redan lite inkomst.

Räntemedlen som stå till förfogande uppgå till omkring 1,750 kr.

Annuiteter på ogulden köpeskillning uppgår till cirka 1,000—1,100 kr. och återstå ännu 3 amorteringar.

Till följd av köpeskillningens amorterande hava skogsodlingarna de sista åren måst eftersättas.

C. von Schönberg.

Avskrift.

Bilaga 3.

Balansräkning

för skogsvårdsföreningen för Malmöhuslän u. p. a. den 31 december 1911.

Tillgångar:

Innestående i Skandinaviska Kreditaktiebolaget kr. 19,200: —

Skulder:

Redogörarens fordran den $31/12$ 1911 kr. 14: 58.

Tillgångar utöver skulder den $31/12$ 1911 „ 19,185: 42.

Summa kr. 19,200: —

Pugerup, Snogeröd den $31/12$ 1911.

Carl von Schönberg.

Rätt avskrivet intygas

Carl von Schönberg.

O. von Schönberg.